

Oponentský posudek na magisterskou práci

Marie Minářová: Francouzská varhanní literatura a její aplikace na české a německé varhany

Marie Minářová napsala podle mého soudu velmi seriózní písemnou práci na vhodně zvolené téma. Po stránce citací zdrojů, úpravy a formálního rozvržení, ovšemže i jazykové úrovně, je práce vynikající a nemám jí co vytknout. Nejdůležitějším úkolem je pro mne ale hodnocení dosažené úrovně práce v návaznosti na stupeň naplnění základního jejího záměru. Na tomto poli lze s leccíms polemizovat.

Autorka evidentně chtěla co nejlépe využít zkušeností získaných během kurzů pořádaných v pražských kostelích za účasti našich i hostujících studentů oboru varhanní hry pod vedením profesorů Hanse Leenderse a Marcela Verheggena z Nizozemí. A zprostředkovat je čtenářům. Kurzy byly spojeny s výzkumným úkolem realizovaným díky přidělení školního grantu. Tématem kurzů byla právě interpretace francouzské varhanní hudby z dob baroka a romantizmu na našich domácích varhanách.

V tomto směru si dovoluji vyslovit základní kritický podotek. Autorka přináší ve své práci řadu kapitol, které mají čtenáře uvést do dané problematiky. Pojednává postupně o francouzských klasických varhanách, o varhanářství v Čechách jako součásti jihuoněmeckého varhanářství, o typických rejstřících, o hudebních formách pěstovaných ve Francii či naopak v jižním Německu, uvádí rejstříkové dispozice, přináší rozbor suity, píše o ladění varhan i o jednotlivých skladatelích, o liturgických částech mše apod. V této šíři ale spočívá úskalí. Potíž pro čtenáře nastává v okamžiku, kdy ho tato jednotlivá témata opravdu zajímají a hlavně pokud ho zajímá vliv jednotlivých uváděných faktů na základní téma práce, totiž na samotnou interpretaci. Jsou totiž spíše seznamem jednotlivostí a naopak nejsou logicky vedenou nití, která by dovodila souvislosti, východiska či důsledky. Neboli: každá další kapitola a odstavec otázky spíše provokují, než aby přispívaly k pochopení čehokoli. Jinak řečeno: K samotnému tématu se oklikou různými podtématy přibližujeme, přičemž každé podtéma by ale vyžadovalo mnohá obsáhlejší vysvětlení. Zejména z pozic nějakého osobního názoru pisatelky.

Jako příklad poněkud zmatečného vrstvení tezí uvedu text ze strany 29: "Třebaže nemáme tolik hudebního materiálu, formy praeludia, toccaty, fugy, variace a velmi různorodá versetta poukazují na takty, které byly jistě určené pro improvizaci. Takže jihuoněmečtí varhaníci, Italové, Rakušané a Češi, byli schopní pohotové hry z listu a improvizace." Domnívám se, že schopnost Němců a Francouzů k improvizaci byla srovnatelná, dříve i dnes, samozřejmě velmi individuálně podmíněně. Uvedené formy jistě mohly mít na interprety vliv. Proč a jak ale právě na schopnost hry z listu či improvizaci? Tomu nerozumím.

Asi nejpřínosnější částí práce je pro mě zaznamenání naprosto konkrétních voleb registrací v jednotlivých skladbách. Každý totiž může konfrontovat i v budoucnu své představy na daných nástrojích se zaznamenanými pokyny a kultivovat tak svůj budoucí přístup ke ztvárnění skladeb.

Závěrem jen drobné poznámky: Na str. 7 čteme: "Používání tanečních rytůů v liturgické hudebně je známé již ze 17. století", má být v liturgické hudbě.... Omylem je i vazba na str. 19: "Některých varhany ze 17. století". Ve větě na straně 29: "Z toho vyplývá, že nestačí se soustředit jen na jednu složku, ale na výraz a způsob hry záleží ne tolik na tom, co hrajeme za skladbu, ale na jaké varhany ji hrajeme," chybí čárka před spojkou a.

Navrhuji hodnocení B.

Jaroslav Tůma